

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Декан факультету здоров'я, психології,
фізичної культури та спорту
Павлюк Є.О.
29 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я

Галузь знань
Спеціальність
Спеціалізація
Освітньо-професійна програма
Обсяг дисципліни
Шифр дисципліни
Мова навчання
Статус дисципліни:
Факультет:

I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
I7 Терапія та реабілітація (за спеціалізаціями)
I7.02 Ерготерапія
Ерготерапія
6 кредитів ЄКТС
ОФП.06
Українська
Обов'язкова (цикл фахової підготовки)
здоров'я, психології, фізичної культури
та спорту

Кафедра: Фізичної терапії, ерготерапії

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	2	6	180	66	32	-	34	-	114	+	-	-	+
Разом			6	180	66	32		34		114				

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Ерготерапія» та стандарту вищої освіти зі спеціальності І7 «Терапія та реабілітація» першого бакалаврського рівня.

Програму склала _____ доктор філософії Людмила БАСЕНКО

Схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 1 від 29 серпня 2025

Зав. кафедри фізичної терапії, ерготерапії _____ д. пед н., професор Олег БАЗИЛЬЧУК
Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту
Протокол № 1а. від 29 серпня 2025

Голова вченої ради факультету _____ д. пед н., професор Євген ПАВЛЮК

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Гарант освітньо-професійної програми, канд. наук з фіз.виховання і спорту, викл.	ФЗПФКС		Володимир Білий

Пояснювальна записка

Дисципліна «Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я» є однією із обов'язкових дисциплін і займає провідне місце у професійній підготовці здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою в межах спеціальності І7 «Терапія та реабілітація».

Пререквізити – ОФП.01 основи практичної діяльності в реабілітації; ОЗП.02 українська мова (за професійним спрямуванням); ОЗП.03 іноземна мова (за професійним спрямуванням).

Кореквізити – ОФП.05 ерготерапія в неврології; ОФП.07 ерготерапія при внутрішніх захворюваннях; ОФП.08 ерготерапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату; ОФП.09 ерготерапія в геріатрії; ОФП.13 ерготерапія в педіатрії; ОФП.29 практика II рівня з ерготерапії при фізичних та неврологічних порушеннях у дітей та дорослих; ОФП.30 практика II рівня з ерготерапії при внутрішніх захворюваннях; ОФП.31 практика II рівня з ерготерапії при порушенні діяльності опорно-рухового апарату.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентностей: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром'язовоскелетних, кардіо-респіраторних та інших функцій організму; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність спілкуватися іноземною мовою; здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності; здатність аналізувати і враховувати у практичній діяльності вплив особистих факторів, функцій і структур організму та факторів середовища на заняттєву активність та участь; здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння науково-обґрунтованих підходів та методів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованої програми ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта; здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності, дотримуватися етичних стандартів та цінностей ерготерапії; здатність до ефективного професійного спілкування, співпраці та міжособистісної взаємодії з особами та групами осіб, які отримують послуги ерготерапії, членами їх родин/опікунами та представниками інших професійних груп різного рівня; здатність ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей; здатність за участі ерготерапевта визначати вплив стану здоров'я на заняттєву участь особи, брати участь у впровадженні ерготерапевтичних втручань з метою підтримки оптимального заняттєвого способу життя, збереження здоров'я, профілактики ризиків і зменшення бар'єрів до участі в діяльностях, відповідно до набутих навичок міждисциплінарної взаємодії у клінічних умовах.

програмних результатів навчання: аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь; застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг; здійснювати заняттєвий аналіз, вміння адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб; застосовувати у практичній діяльності знання та базове розуміння рамок практики (frames of reference), науково-обґрунтованих підходів, методів, стратегій та інструментів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованих програми ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості; створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту; застосовувати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних,

опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт з дотриманням принципів доброчесності та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності; застосовувати у професійній діяльності знання національних регуляторних документів, норм та процесів supervісії асистентів ерготерапевтів, провадити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта та демонструвати навички міжпрофесійної співпраці; діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології та дотримуючись принципу неприпустимості корупції; ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей, використовуючи електронні систем документації, типові форми документації, загальноприйняту професійну термінологію та дотримуючись принципів конфіденційності і доброчесності; застосовувати навички безперервного навчання для покращення професійної ідентичності та вдосконалювати значною мірою власний професійний розвиток протягом усього професійного життя, в самостійний та автономний спосіб; знати та розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі, розвитку реабілітаційних послуг відповідно до біопсихосоціальної клієнто-орієнтованої моделі реабілітації; пропагувати верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; застосовувати навички щодо зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом використання заняттєвої активності людини; застосовувати методи оцінювання заняттєвої участі під керівництвом ерготерапевта; виконувати елементи ерготерапевтичних втручань, адаптуючи середовище та заняттєву діяльність особи відповідно до індивідуального плану; сприяти мінімізації ризиків для здоров'я пацієнтів/клієнтів та підтримці добробуту на основі практичного досвіду, здобутого в установах різного профілю.

Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про Міжнародну класифікацію функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) як концептуальну та методологічну основу сучасної реабілітації, а також набуття теоретичних знань і практичних умінь щодо застосування МКФ у професійній діяльності фахівців з ерготерапії.

Предметом дисципліни є система понять, принципів, структурних компонентів та категорій МКФ, а також методи їх практичного використання для оцінювання функціонування особи, планування реабілітаційних втручань і аналізу результатів реабілітаційного процесу.

Основними **завданнями дисципліни** є: формування знань щодо історії створення, структури та сфери застосування МКФ; засвоєння біопсихосоціальної моделі здоров'я як основи сучасної реабілітації; розвиток умінь аналізувати функціонування людини з урахуванням функцій і структур організму, активності, участі та факторів середовища; формування навичок використання категорій і класифікаторів МКФ у професійній діяльності; навчання застосуванню МКФ для планування та оцінювання ефективності реабілітаційних втручань; розвиток клінічного мислення та міждисциплінарної взаємодії.

Результати навчання. Аналізувати функціонування людини з позицій біопсихосоціальної моделі, оцінюючи вплив функцій і структур організму, особистісних факторів та чинників фізичного, соціального й інституційного середовища на заняттєву активність і участь; застосовувати МКФ як інструмент професійного мислення, рефлексивного аналізу та обґрунтування ерготерапевтичних рішень у навчальній і практичній діяльності; здійснювати заняттєвий аналіз, кодувати активність і участь відповідно до доменів МКФ, адаптовувати заняттєву діяльність і середовище з терапевтичною метою; використовувати МКФ у плануванні та реалізації реабілітаційних втручань і складових індивідуальної програми розвитку/реабілітації під supervізією ерготерапевта; ідентифікувати бар'єри та фасилітатори середовища, створювати безпечне й доступне середовище життєдіяльності у співпраці з клієнтом, родиною та міжпрофесійною командою; застосовувати базові навички наукового пошуку та аналізу даних для обґрунтування рішень у практиці ерготерапії з дотриманням принципів академічної доброчесності; коректно документувати результати оцінювання та втручань з використанням термінології МКФ, типових форм документації та електронних систем, дотримуючись етичних і правових норм; діяти в межах професійної компетентності асистента ерготерапевта, демонструючи

навички міжпрофесійної взаємодії, дотримання нормативно-правових вимог і принципів професійної етики; сприяти збереженню та зміцненню здоров'я, участі та заняттєвої справедливості осіб шляхом застосування заняттєво-орієнтованого підходу та принципів безперервного професійного розвитку.

Зміст навчальної дисципліни. Вступ до МКФ: історія створення, місце МКФ у системі класифікацій Всесвітньої організації охорони здоров'я, сфери застосування. Біопсихосоціальна модель здоров'я як концептуальна основа МКФ та сучасної реабілітації. Структура МКФ: функції та структури організму, активність і участь, фактори середовища та особистісні фактори. Класифікатори МКФ: принципи використання, ступені порушень функцій, обмежень активності та участі, бар'єри й фасилітатори середовища. Застосування МКФ у реабілітації: аналіз клінічних прикладів, кейс-аналіз та формування реабілітаційних цілей. МКФ у міждисциплінарній команді: професійна комунікація, узгодження реабілітаційних цілей і планування втручань. Використання МКФ у різних клінічних випадках: неврологічні, ортопедичні, соматичні та психоемоційні порушення. Практичне використання МКФ для комплексного оцінювання, планування, реалізації та моніторингу реабілітаційного процесу. Інтеграція МКФ у систему охорони здоров'я та освіти: стандартизація, документація та забезпечення якості реабілітаційної допомоги.

4. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми		Кількість годин, відведених на:		
		лекції	практичні	самостійну
		<i>Восьмий семестр</i>		
1	Вступ до МКФ: історія створення, місце МКФ у системі класифікацій Всесвітньої організації охорони здоров'я, сфери застосування.	2	2	6
2	Біопсихосоціальна модель здоров'я як концептуальна основа МКФ та сучасної реабілітації.	2	2	12
3	Структура МКФ: функції та структури організму, активність і участь, фактори середовища та особистісні фактори.	6	8	18
4	Класифікатори МКФ: принципи використання, ступені порушень функцій, обмежень активності та участі, бар'єри й фасилітатори середовища.	4	4	16
5	Застосування МКФ у реабілітації: аналіз клінічних прикладів, кейс-аналіз та формування реабілітаційних цілей.	4	4	16
6	МКФ у міждисциплінарній команді: професійна комунікація, узгодження реабілітаційних цілей і планування втручань.	2	2	8
7	Використання МКФ у різних клінічних випадках: неврологічні, ортопедичні, соматичні та психоемоційні порушення.	6	6	18
8	Практичне використання МКФ для комплексного оцінювання, планування, реалізації та моніторингу реабілітаційного процесу.	4	4	14
9	Інтеграція МКФ у систему охорони здоров'я та освіти: стандартизація, документація та забезпечення якості реабілітаційної допомоги.	2	2	6

	Разом восьмий семестр	32	34	114
--	-----------------------	----	----	-----

5. Програма навчальної дисципліни
5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ до МКФ. 1.1 Історія створення та розвиток МКФ. 1.2 Місце МКФ у системі класифікацій ВООЗ. 1.3 Основні сфери застосування МКФ у клініці, освіті та політиці охорони здоров'я. <i>Література: [1-13]</i>	2
2	Тема 2. Біопсихосоціальна модель здоров'я. 2.1 Біологічні, психологічні та соціальні складові здоров'я. 2.2 Застосування моделі в оцінці функціонування та реабілітації. 2.3 Взаємозв'язок факторів та їх вплив на якість життя пацієнта. <i>Література: [13].</i>	2
3-5	Тема 3. Структура МКФ. 3.1 Компоненти: функції та структури організму, активність, участь. 3.2 Фактори середовища та особистісні характеристики пацієнта. 3.3 Взаємозалежність компонентів у комплексній оцінці. <i>Література: [1-13].</i>	6
6-7	Тема 4. Класифікатори МКФ. 4.1 Принципи застосування класифікаторів. 4.2 Оцінка ступеня порушень функцій та обмежень активності й участі. 4.3 Ідентифікація бар'єрів і фасилітаторів середовища. <i>Література: [1-13].</i>	4
8-9	Тема 5. Застосування МКФ у реабілітації. 5.1 Аналіз клінічних кейсів. 5.2 Формування реабілітаційних цілей на основі оцінки функціонування. 5.3 Планування та корекція індивідуальних програм втручання. <i>Література: [1-13].</i>	4
10-12	Тема 6. МКФ у міждисциплінарній команді. 6.1 Професійна комунікація та обмін інформацією. 6.2 Узгодження цілей та планів реабілітації. 6.3 Координація дій фахівців різних напрямів. <i>Література: [1-13].</i>	2
13	Тема 7. Використання МКФ у різних клінічних випадках. 7.1 Неврологічні, ортопедичні, соматичні та психоемоційні порушення. 7.2 Адаптація оцінки та втручання залежно від типу порушень. 7.3 Визначення пріоритетів реабілітації. <i>Література: [1-13].</i>	6
14	Тема 8. Практичне використання МКФ. 8.1 Комплексне оцінювання пацієнта. 8.2 Планування, реалізація та моніторинг реабілітаційних програм. 8.3 Корекція плану на основі отриманих даних. <i>Література: [1-13].</i>	4
15-16	Тема 9. Інтеграція МКФ у систему охорони здоров'я та освіти. 9.1 Стандартизація реабілітаційних процесів.	2

	9.2 Ведення документації та звітності на основі МКФ. Використання електронних платформ для документування. 9.3 Забезпечення якості реабілітаційної допомоги та відповідність міжнародним стандартам. <i>Література: [1-13].</i>	
Разом		32

5.2 Зміст практичних занять

№ заняття	Назва та зміст теми	К-сть годин
1	Вступ до МКФ. <i>Робота з текстом та кодами МКФ: вивчення розділів, підрозділів і категорій; Порівняння МКФ та МКХ на клінічних прикладах пацієнтів; Складання короткого опису стану пацієнта за МКФ (практика кодування); Дискусія: визначення можливих сфер застосування МКФ у різних контекстах.</i> <i>Література: [1-13].</i>	2
2	Біопсихосоціальна модель здоров'я. <i>Аналіз клінічних кейсів із виділенням біологічних, психологічних і соціальних факторів; Розбір та аналіз факторів, що впливають на стан пацієнта, та обговорення їх взаємозв'язків; Симуляція інтерв'ю з пацієнтом для виявлення психологічних та соціальних аспектів.</i> <i>Література: [1-13].</i>	2
3-5	Структура МКФ. <i>Оцінка функцій та структур організму на прикладі конкретних пацієнтів; Визначення рівня активності та участі пацієнта у щоденних та соціальних ситуаціях; Ідентифікація факторів середовища та особистісних ресурсів, що впливають на функціонування; Обговорення взаємозалежності компонентів МКФ у групових завданнях.</i> <i>Література: [1-13].</i>	8
6-7	Кваліфікатори МКФ. <i>Ознайомлення з таблицями класифікаторів і навчання їх застосуванню; Практичне оцінювання ступеня порушень функцій, обмежень активності та участі; Виявлення бар'єрів та фасилітаторів середовища на конкретних прикладах; Складання профілю функціонування пацієнтів з використанням класифікаторів.</i> <i>Література: [1-13].</i>	4
8-9	Застосування МКФ у реабілітації. <i>Аналіз клінічних кейсів для визначення функціональних проблем; Формування конкретних, вимірюваних та досяжних реабілітаційних цілей; Розробка індивідуальної програми реабілітації з урахуванням компонентів МКФ; Обговорення стратегій корекції плану втручань на основі змін у стані пацієнта.</i> <i>Література: [1-13].</i>	4
10-12	МКФ у міждисциплінарній команді. <i>Рольові ігри: взаємодія лікаря, ерготерапевта, фізичного терапевта, терапевта мови і мовлення, психолога та інших членів МДРК; Узгодження цілей реабілітації та складання командного плану втручань; Обговорення комунікаційних стратегій та обміну інформацією між фахівцями.</i> <i>Література: [1-13].</i>	2

13	Використання МКФ у різних клінічних випадках. <i>Аналіз клінічних випадків: неврологічні, ортопедичні, соматичні, психоемоційні порушення; Складання профілю функціонування пацієнта та визначення пріоритетів втручання; Порівняння підходів до реабілітації залежно від типу порушень.</i> <i>Література: [1-13].</i>	6
14	Практичне використання МКФ. <i>Комплексна оцінка пацієнта за всіма компонентами МКФ; Розробка, реалізація та моніторинг індивідуальної програми реабілітації; Корекція плану втручання на основі аналізу динаміки стану пацієнта.</i> <i>Література: [1-13].</i>	4
15-16	Інтеграція МКФ у систему охорони здоров'я та освіти. <i>Робота з шаблонами документації та стандартами ведення записів; Аналіз прикладів звітності та планів втручань за МКФ; Дискусія щодо забезпечення якості та відповідності міжнародним стандартам.</i> <i>Література: [1-13].</i>	2
Разом		34

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту практичних робіт, вивченню нового теоретичного матеріалу, тестування з теоретичного матеріалу, підготовки до здачі іспиту.

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу теми № 1 з переліку рекомендованої літератури та електронних ресурсів, підготовка до виконання практичної роботи № 1. <i>Література: [1-13].</i>	6
2	Опрацювання теоретичного матеріалу теми № 2 з переліку рекомендованої літератури та електронних ресурсів, підготовка до захисту практичної роботи № 2 та виконання практичної роботи № 1. <i>Література: [1-13].</i>	12
3-4	Опрацювання теоретичного матеріалу теми № 3 з переліку рекомендованої літератури та електронних ресурсів, підготовка до захисту практичної роботи № 3 та до виконання практичної роботи № 2. Підготовка до вирішення тестових завдань №1. Підготовка до поточного контролю 1. <i>Література: [1-13].</i>	18
5-6	Опрацювання теоретичного матеріалу теми № 4 з переліку рекомендованої літератури та електронних ресурсів, підготовка до захисту практичної роботи № 4 та до виконання практичної роботи № 3. Підготовка до тестового контролю №2. Підготовка до поточного контролю 2. <i>Література: [1-13].</i>	16
7-8	Опрацювання теоретичного матеріалу теми № 5 з переліку рекомендованої літератури та електронних ресурсів, підготовка до захисту практичної роботи № 5 та до виконання практичної роботи № 4. <i>Література: [1-13].</i>	16
9-10	Опрацювання теоретичного матеріалу теми № 6 з переліку рекомендованої літератури та електронних ресурсів, підготовка до захисту практичної роботи № 6 та до виконання практичної роботи № 5.	18

	Підготовка до поточного контролю №3. <i>Література: [1-13].</i>	
11-12	Опрацювання теоретичного матеріалу теми № 7 з переліку рекомендованої літератури та електронних ресурсів, підготовка до захисту практичної роботи № 7 та до виконання практичної роботи № 6. Підготовка до тестового контролю № 3. <i>Література: [1-13].</i>	8
13-14	Опрацювання теоретичного матеріалу теми № 8 з переліку рекомендованої літератури та електронних ресурсів, підготовка до захисту практичної роботи № 8 та до виконання практичної роботи № 7. Підготовка до поточного контролю 4. <i>Література: [1-13].</i>	6
15-16	Опрацювання теоретичного матеріалу теми №9 з переліку рекомендованої літератури та електронних ресурсів, підготовка до захисту практичної роботи № 8 та її виконання. Проведення тестового контролю № 4. <i>Література: [1-13].</i>	14
Разом		114

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням методів тестування); самостійна робота (робота з літературними джерелами, використання систем Moodle). Методи викладання словесні (розповідь, бесіда, пояснення); практичні (дискусії, обговорення); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів).

Навчальна робота проводиться у формі лекцій, практичних занять та самостійної роботи. На лекціях подається основний програмний матеріал, який становить основу підготовки майбутнього спеціаліста.

На практичних заняттях поглиблюються знання з основних питань, висвітлених на лекціях, і перевіряються знання студентів, отриманих на лекціях та в процесі самостійної роботи студента.

Самостійна робота студентів складається з: закріплення пройденого матеріалу, підготовки до проходження тестових контролів, опрацювання рекомендованої літератури.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- захист практичних робіт;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- презентація і захист індивідуальних завдань;
- виконання домашніх завдань

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться методом тестування з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в он-лайн режимі. Успішне опанування

дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до вивчення теоретичного матеріалу з теми роботи, підготовку до усного опитування та тестування, активно працювати на занятті, брати участь у дискусіях щодо прийнятих конструктивних рішень при виконанні здобувачами практичних робіт тощо.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами тестування та усного опитування. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи індивідуальну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності. У разі виявлення плагіату в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання, що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності **не допускаються**.

9. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Залежно від важливості окремих видів навчальної роботи, і їх ролі у формуванні компетентностей і результатів навчання, визначених освітньою програмою, розробники Робочої програми присвоюють кожному виду навчальної роботи (структурній одиниці) з дисципліни певну кількість балів. При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із встановлених Робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця навчальної роботи може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності **не допускаються**.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти з будь-якого виду навчальної роботи (структурної одиниці) рекомендується використовувати наведені нижче узагальнені критерії:

Таблиця – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними приладами та інструментами, прикладними програмами. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки .

Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота та контрольні заходи												Семестровий контроль	
Захист практичної роботи								Тестовий контроль				Іспит	Разом балів
ПР 1	ПР 2	ПР 3	ПР 4	ПР 5	ПР 6	ПР 7	ПР 8	ТК 1	ТК 2	ТК 3	ТК 4		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)													
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5		
36-60												24-40	60-100

Примітка: ПР – практична робота. ТК – тестовий контроль.

Оцінювання результатів навчання з теоретичного матеріалу (тестовий контроль)

Кожний з трьох тестів, передбачених Робочою програмою, складається із 20 тестових завдань, кожне з яких є рівнозначним. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 5 (кількість набраних балів за тестове завдання може бути різною).

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів.

**Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на
тестові завдання**

Кількість правильних відповідей	1-5	6-10	11-15	16-20
Відсоток правильних відповідей	5-25	30-50	55-75	80-100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 20 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування у Модульному середовищі для навчання. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Практична робота оцінюється від 3 до 5 балів. Мінімально 3 бали за наявність презентації завдання, та максимально 5 балів за захист.

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Робоча програма пропонує в екзаменаційному білеті поєднання питань як теоретичного, так і практичного характеру. Для оцінювання теоретичної частини використовується тестовий контроль, у якому тест складається із 50 тестових завдань. Слід мати на увазі, що загальне тестове поле з дисципліни, з якого генеруються тестові завдання для підсумкового контролю, має містити не менше 100 завдань. При цьому оцінювання у тестовій формі здобувач проходить у Модульному середовищі для навчання, після чого він приступає до виконання практичного завдання.

Екзаменаційний білет, у якому теоретична частина навчальної дисципліни оцінюється у тестовій формі, а практична – у виконанні поставлених завдань. Визначена Робочою програмою позитивна загальна сума балів за підсумковий контроль у формі іспиту для денної форми коливається від 3 до 40 і поділяється між практичною та теоретичною частинами у співвідношенні 50/50 відсотків, тобто як за тестовий контроль з теоретичної частини, так і за виконання практичного завдання здобувач може набрати від 3 до 20 балів. Відповідно до встановлених вимог обсяг завдань має відповідати часу, який відводиться на їх виконання.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)
(*Теоретична* частина (тест передбачає 50 тестових завдань) та *практична* частина)

Види завдань	Кількість балів для певного рівня досягнення результатів навчання		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретична частина (тест)	12	13-19	20
Практична частина	12	16	20
Разом:	24	35	40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (3 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

При цьому відповідність набраних балів за тестове завдання, що виставляються здобувачеві (50 тестових питань, мінімум – 12 балів, максимум – 20 балів), становить:

К-сть правильних відповідей	0-25	26-28	29-30	31-33	34-36	37-39	40-42	43-45	46-48	49-50
К-сть отриманих балів	-	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Перелік орієнтовних завдань для виконання практичної частини іспиту

Завдання 1: Навігація та пошук у МКФ-браузері

Скористайтесь онлайн-браузером МКФ ВООЗ для пошуку визначених категорій за ключовими словами (наприклад, «ходьба», «спілкування», «самообслуговування»).

Завдання 2: Ідентифікація доменів МКФ у клінічному описі

На основі короткого текстового опису клінічного випадку визначіть, які компоненти МКФ (функції та структури, активність і участь, фактори середовища) у ньому представлені.

Завдання 3: Кодування функцій та структур організму

За поданим клінічним прикладом закодуйте порушення функцій і структур організму з використанням відповідних кодів МКФ та класифікаторів.

Завдання 4: Кодування активності та участі

На основі опису повсякденної діяльності пацієнта визначіть обмеження активності та участі, підберіть відповідні категорії МКФ і застосуйте класифікатори.

Завдання 5: Аналіз факторів середовища

Проаналізуйте умови середовища (фізичні, соціальні, організаційні) та класифікуйте їх як бар'єри або фасилітатори з використанням домену факторів середовища МКФ.

Завдання 6: Робота з ICF Core Sets

З використанням відповідного ICF Core Set (наприклад, для інсульту, ДЦП або хронічного болю) відбери́ть релевантні категорії для заданого клінічного випадку.

Завдання 7: Побудова профілю функціонування

На основі закодованих категорій МКФ сформу́йте цілісний профіль функціонування особи (таблиця або схема).

Завдання 8: Декодування МКФ-опису

Із готового набору кодів МКФ із класифікаторами, інтерпретуйте та опишіть зрозумілою клінічною мовою поданий випадок.

Завдання 9: Комплексний кейс-аналіз із використанням МКФ

На основі розгорнутого клінічного кейсу: визначте ключові проблеми функціонування; закодуйте відповідні домени МКФ; обґрунтуйте пріоритети реабілітаційного втручання.

При оцінюванні практичного завдання викладач керується узагальненими критеріями, наведеними у таблиці «Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти».

Критерії оцінювання практичної частини іспиту

Кількість балів	Обґрунтування
12-13 низький (мінімально достатній) рівень	• Студент володіє лише загальними уявленнями про тему завдання. • Відповідь неповна, фрагментарна, без системності та логіки викладу. • Виявлено обмежене розуміння механізмів відновлення або реабілітаційних принципів. • Відсутні посилання на доказову базу чи сучасні джерела. • Допущено помилки у виборі методів або послідовності дій. • Практична частина виконана частково, без чіткого обґрунтування. <i>Рівень відповідає мінімальним вимогам для допуску до практичної діяльності.</i>
14-16 достатній рівень	• Відповідь структурована, логічна, але з незначними неточностями. • Студент розуміє основні принципи ерготерапії та може їх застосувати. • Наведено приклади методів або вправ, але без глибокого пояснення механізмів їх дії. • Присутнє часткове обґрунтування вибору засобів і методів реабілітації. • Не повністю відображено етапність та індивідуалізацію програми. • Використання доказових підходів – епізодичне або поверхневе. <i>Рівень демонструє розуміння суті теми, але потребує деталізації та практичного поглиблення.</i>

17-18 високий рівень	- Відповідь повна, логічна та професійна, із глибоким аналізом ситуації. - Чітко відображено етапність реабілітації, послідовність дій і контрольні показники. - Методи та засоби ерготерапії підібрані відповідно до клінічної ситуації. - Наведено обґрунтування вибору втручань із посиланням на сучасні наукові дані. - Відповідь свідчить про здатність до самостійного прийняття рішень у межах компетентності. - Виявлено знання суміжних дисциплін (анатомії, фізіології, біомеханіки, психології). <i>Рівень відповідає кваліфікованому застосуванню знань і навичок у практиці ерготерапевта.</i>
19-20 відмінний (досконалий) рівень	- Відповідь вичерпна, логічно побудована, з клінічним мисленням і аналітичним підходом. - Студент демонструє повне розуміння патофізіології процесів, ураховує індивідуальні, видоспецифічні та психологічні фактори. - Наведено доказову аргументацію із посиланням на сучасні протоколи, стандарти, наукові джерела. - Розроблено інтегрований план дій із контролем результатів і критеріями ефективності. - Виявлено творчий підхід до розв'язання завдання, використано інноваційні або нестандартні рішення. - Відповідь оформлена грамотно, логічно, із використанням професійної термінології. <i>Рівень відповідає високій професійній готовності, аналітичному мисленню й творчому підходу до вирішення клінічних завдань.</i>

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання у балах з усіх видів навчальної роботи до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені нижче у таблиці «Співвідношення».

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Семестровий залік виставляється на останньому занятті за умови якщо загальна сума балів, яку накопичив здобувач з дисципліни (іншого освітнього компонента) за результатами **поточного** контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «**зараховано**», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення. Присутність здобувача у цьому випадку не є обов'язковою.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна оцінка (рівень досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		

D	66-72	Незараховано	<i>Задовільно/Satisfactory</i> – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
E	60-65		
FX	40-59		<i>Незадовільно/Fail</i> – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		<i>Незадовільно/Fail</i> – Результати навчання відсутні

10. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Що таке Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ)?
2. Які основні передумови створення МКФ?
3. Яке місце МКФ посідає в системі класифікацій Всесвітньої організації охорони здоров'я?
4. У чому полягає принципова відмінність МКФ від МКХ?
5. Які основні сфери застосування МКФ у клінічній, освітній та соціальній практиці?
6. У чому полягає суть біопсихосоціальної моделі здоров'я?
7. Які компоненти включає біопсихосоціальна модель та як вони взаємодіють між собою?
8. Чим біопсихосоціальна модель відрізняється від традиційної медичної моделі?
9. Яке значення біопсихосоціальної моделі для сучасної реабілітації?
10. Як біопсихосоціальна модель відображена у структурі МКФ?
11. Які основні компоненти структури МКФ?
12. Що охоплює домен «функції та структури організму»?
13. У чому різниця між поняттями «активність» і «участь»?
14. Яку роль відіграють фактори середовища у функціонуванні людини?
15. Чому особистісні фактори не кодуються в МКФ, але враховуються в оцінці?
16. Для чого використовуються класифікатори в МКФ?
17. Як визначаються ступені порушень функцій та структур організму?
18. Як оцінюються обмеження активності та участі за допомогою класифікаторів?
19. У чому полягає різниця між бар'єрами та фасилітаторами середовища?
20. Які принципи слід дотримуватися при застосуванні класифікаторів МКФ?
21. Яку роль відіграє МКФ у процесі комплексної оцінки пацієнта?
22. Як результати оцінки за МКФ використовуються для формування реабілітаційних цілей?
23. Які переваги використання МКФ для планування реабілітаційних втручань?
24. Як МКФ допомагає визначати пріоритети реабілітації?
25. Яким чином МКФ може бути використана для оцінки ефективності реабілітаційного процесу?
26. Чому МКФ є ефективним інструментом міждисциплінарної комунікації?
27. Яку роль відіграє МКФ у узгодженні реабілітаційних цілей між фахівцями?
28. Як МКФ сприяє спільному плануванню втручань у міждисциплінарній команді?
29. Які труднощі можуть виникати при командному використанні МКФ?
30. Як застосування МКФ впливає на якість реабілітаційної допомоги?
31. Які особливості застосування МКФ при неврологічних порушеннях?
32. Як МКФ використовується при ортопедичних порушеннях?
33. Які аспекти функціонування є пріоритетними при соматичних захворюваннях?
34. Як МКФ може бути застосована для оцінки психоемоційних порушень?
35. Чому важливо адаптувати використання МКФ до конкретного клінічного випадку?
36. Які етапи комплексного оцінювання пацієнта з використанням МКФ?
37. Як формується профіль функціонування особи на основі МКФ?
38. Яким чином МКФ застосовується для моніторингу змін у стані пацієнта?
39. Як результати оцінки за МКФ використовуються для корекції реабілітаційного плану?
40. Яке значення має інтеграція МКФ для стандартизації та забезпечення якості реабілітаційної

допомоги?

11. Навчально-методичне забезпечення

Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я Lorenzo Billiet Anne-Marie Denolf 2020-2021. Цей курс розроблений в рамках проекту CBHE Erasmus + project "UKROTHE – розробка освітньої програми з ерготерапії в Україні» Посилання: <https://www.ukrothe.eu/sites/default/files/uploads/s4-icf-mizhnarodna-klasifikaciya-funkcionuvannya-obmezhennya-zhittediyalnosti-ta-zdorovya.pdf>

12. Матеріально-технічне забезпечення дисципліни

Для проведення лекційних та практичних занять і представлення індивідуальних завдань здобувачами вищої освіти є необхідність в мультимедійному забезпеченні.

13. Рекомендована література:

Основна:

1. World Health Organization. (2021). International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). <https://www.who.int/standards/classifications/international-classification-of-functioning-disability-and-health>
2. World Health Organization. (2022). ICF practical manual: For using the International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF). <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-MHP-HPS-01.18>
3. World Health Organization. (2023). How to use the ICF: A practical manual for health professionals. <https://www.who.int/tools/icf>
4. World Health Organization. (2024). ICF Browser. <https://icfbrowser.who.int>
5. World Health Organization. (2024). ICF eLearning Tool. <https://icf-elearning.who.int>
6. Rauch, A., Cieza, A., & Stucki, G. (2021). How to apply the International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) in clinical practice. *European Journal of Physical and Rehabilitation Medicine*, 57(2), 212–221. <https://doi.org/10.23736/S1973-9087.20.06580-6>
7. Leonardi, M., et al. (2021). The ICF as a framework for rehabilitation goal-setting and outcome evaluation. *Disability and Rehabilitation*, 43(17), 2403–2411. <https://doi.org/10.1080/09638288.2020.1712470>
8. Wong, M. N. K., Ho, H. F., & Chan, C. C. H. (2023). Application of the International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) in post-stroke rehabilitation: A systematic review. *Disability and Rehabilitation*, 45(9), 1450–1462. <https://doi.org/10.1080/09638288.2022.2047219>
9. Stucki, G., Bickenbach, J., & Cieza, A. (2020). ICF Core Sets: Development, validation, and implementation. *Journal of Rehabilitation Medicine*, 52(4), jrm00087. <https://doi.org/10.2340/16501977-2673>
10. ICF Research Branch. (2024). ICF Core Sets. <https://www.icf-research-branch.org/icf-core-sets>
11. Всесвітня організація охорони здоров'я. (2023). Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: практичне застосування. <https://www.who.int/ukraine>
12. Міністерство охорони здоров'я України. (2024). Застосування МКФ у системі реабілітаційної допомоги. <https://moz.gov.ua>
13. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я Lorenzo Billiet Anne-Marie Denolf 2020-2021. Цей курс розроблений в рамках проекту CBHE Erasmus + project "UKROTHE – розробка освітньої програми з ерготерапії в Україні» Посилання: <https://www.ukrothe.eu/sites/default/files/uploads/s4-icf-mizhnarodna-klasifikaciya-funkcionuvannya-obmezhennya-zhittediyalnosti-ta-zdorovya.pdf>

Додаткова:

14. Simon, L., Smith, B., & Müller, M. (2024). Interprofessional education and implementation of the ICF framework in health professions education. *Frontiers in Rehabilitation Sciences*, 5, 1298743. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fresc.2024.1298743>
15. Reed, G. M., Lux, J. B., & Pike, K. M. (2022). Integrating the ICF framework into health and

- rehabilitation systems. *Health Policy and Systems*, 20(1), 113–121.
<https://doi.org/10.1186/s12961-022-00852-9>
16. МКФ у специфічних клінічних популяціях. Alehagen, U., Granlund, M., & Adolfsson, M. (2024). Operationalizing ICF Core Sets for autism spectrum disorder in clinical practice. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 54(3), 1089–1102.
<https://doi.org/10.1007/s10803-023-05984-2>
17. Carlin, L., McPherson, G., & Davison, R. (2024). Applying the ICF framework to participation in physical activity and sport. *Frontiers in Sports and Active Living*, 6, 1221145.
<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fspor.2024.1221145>
18. Saleeby, P. W. (2020). Using the ICF in rehabilitation and social services: Strengths and limitations. *Journal of Social Work in Disability & Rehabilitation*, 19(3), 197–210.
<https://doi.org/10.1080/1536710X.2020.1760176>

Інформаційні ресурси

19. Модульне середовище. Режим доступу:
20. Електронна бібліотека університету . Режим доступу : <http://library.khmnu.edu.ua/>
21. Репозитарій ХНУ. Режим доступу: <https://elar.khmnu.edu.ua/home>